

בס"ד. חלק משיחת* וא"ו תשרי, ה'תשכ"ח (ד).

בלתי מוגה

יז. אך עדיין נשאלת השאלה — מהו השכל וההסברה שבזה: הן אמת שצריכים ללמוד תורה ולקיים מצוות בגלל שזהו ציווי הבורא, אבל בודאי יש בזה שכל עמוק, שהרי התורה "היא חכמתכם ובינתכם"¹⁰⁹. ולכאורה, מהו השכל וההסברה בזה שכל בנ"י, מכהן גדול עד לנערה אחת שנשאת לנכרי, יכולים לישב באותה סוכה — כמו בענני הכבוד, שמיכה שנשא עמו פסל, הי' מוקף באותם ענני הכבוד יחד עם משה ואהרן, נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר, ויחד עם המשכן — בה בשעה שהם הפכים מן הקצה אל הקצה!?

וההסברה בזה — כמוזכר לעיל (ס"ד) דברי הגמרא ש"אפילו פושעי ישראל מלאים מצוות כרימון"³⁹, והיינו, שהענין שבו ממולא איש ישראל, אפילו פושעי-ישראל, הרי זה מצוות, ואם יש אצלו עבירה — הרי זה רק מה שנדבק בחיצוניותו¹¹⁰.

וזהו מה שמאחד את כל ישראל בסוכה אחת, באותם ענני הכבוד — שכולם "בנים אתם להוי' אלקיכם"¹¹¹, ו"אע"פ שחטא ישראל הוא"¹¹².

יח. אמנם, כיון שרצונו של הקב"ה שענין זה לא יהי' בהעלם, אלא יהי' בגלוי ובפועל, לכן, מזמן לזמן נותנים ליהודי נענוע וזעזוע ("אָ טרייסל און אַ שאַקל") — כמו שמנענעים לולב ואתרוג, בגלל ש"קדשנו במצוותיו וצונו על נטילת לולב" — ואז מתגלה שה"ערבה" עם ה"הדס" ה"לולב" וה"אתרוג" הם כולם "אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם"¹¹³.

קודם הנענועים — הנה האחד הוא "אתרוג" שיש בו טעם ויש בו ריח, והשני הוא "ערבה" שאין בה לא טעם ולא ריח¹¹⁴, ובסגנון האמור לעיל — זה נקרא בשם "כהן גדול", וזו "נערה אחת" מ"משמרת בילגה"; אבל ע"י הנענועים — מסיר הנענוע את כל הענינים שבחיצוניות,

(111) פ' ראה יד, א.

(112) סנהדרין מד, רע"א.

(113) נוסח תפלת ימים הנוראים.

(114) ויק"ר פ"ל, יב.

(* תורת מנחם — התוועדויות חלק נ"א

ע' 68 ואילך.

(109) ואתחנן ד, ו.

(110) ראה גם סה"מ תרנ"ט (בהוצאה

החדשה) ע' עה. וש"נ.

ונשארים רק הענינים כפי שהם בפנימיותם, ומתגלה העצם שלהם, שבזה שוים כולם, מ"ראשיכם שבטיכם" עד "חוטב עציך" ו"שואב מימך".

ועל זה מבקש הקב"ה: מהו הצורך בנסיון לנענע אתכם — עשו זאת מתוך שמחה וטוב לבב ומתוך הרחבה!

אמנם איתא בגמרא¹¹⁵ "גדולה הסרת טבעת יותר מארבעים ושמונה נביאים ושבע נביאות שנתנבאו להן לישראל, שכולן לא החזירו למוטב, ואילו הסרת טבעת החזירן למוטב", אבל, הגמרא מספרת זאת כדי שיתפסו בשכלם ("מ'זאל זיך כאַפן אויפן שכל") שמוטב שלא יהיו זקוקים לכך, אלא יסתפקו בדברי הגמרא "גדולה כו", ויציירו לעצמם כאילו הי' הדבר בפועל, ויחזרו למוטב.

ואז תיפול ה"קליפה", וכשיביטו, יראו שכל בני"הם "מנורת זהב כולה"¹¹⁶, "מקשה זהב עד ירכה עד פרוחה מקשה היא"¹¹⁷, "ירכה ופרחה מנורה אחת", שזהו"ע ד"מקשה", "שהעליון ירד למטה והתחתון עולה למעלה" ("שע"י המקשה שמקשים אותה נעשה מה שלמעלה למטה ומה שלמטה למעלה"), "ואז יהי' באמת אחד הירך עם הפרחים"¹¹⁸, ובאופן ד"בהעלותך את הנרות"¹¹⁹, דקאי על "נר ה' נשמת אדם"¹²⁰ (כפי שמבאר רבינו הזקן בלקו"ת¹²¹), ויתירה מזה, שבנ"י לא מסתפקים בלהאיר בעצמם, אלא פועלים ש"משם אורה יוצאה לעולם"¹²² ע"י "חלוני שקופים אטומים"¹²³, ועי"ז "עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל" (כדברי הגמרא במסכת שבת¹²⁴: "וכי לאורה הוא צריך .. אלא עדות היא כו"), והיינו, שבנ"י הם אלו שמאירים את חושך העולם ופועלים ש"הי' .. לאור עולם"¹²⁵, כיון ש"הלכו גויים לאורך"¹²⁶.

אלא שבשביל זה יש צורך בשמן טהור — לא כפי שרצו היוונים, אלא באופן שמנצחים את ה"יון" שבכל אחד מישראל שהוא היצה"ר, ואז בודאי מוצאים פך שמן שחתום בחותמו של כהן גדול⁷⁰, ובו מדליקים את המנורה, ובאורה מאירים את העולם כולו.



- | | |
|--|---|
| (115) מגילה יד, א. וראה גם ברכות ז, א: | (121) ר"פ בהעלותך. |
| "טובה מרדות אחת בלבו של אדם יותר מכמה מלקיות". | (122) ראה ירושלמי ברכות פ"ד סה"ה. ועוד. |
| (116) זכרי' ד, ב. | (123) מלכים-א ו, ד ובפרש"י. |
| (117) בהעלותך ח, ד. | (124) כב, ב. וש"נ. |
| (118) לקו"ת בהעלותך לג, א ואילך. | (125) ישע"י ס, כ. |
| (119) בהעלותך שם, ב. | (126) שם, ג. |
| (120) משלי כ, כז. | |